

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА: МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У статті досліджено соціально-економічну природу феномену інноваційної інфраструктури, визначено її місце в економічній системі суспільства як невід'ємної, системоутворюючої, інтегративної складової національної інноваційної системи. Авторкою акцентовано увагу на методологічній ролі результатів економічних досліджень поняття «інноваційна інфраструктура» для його подальшого оформлення як об'єкта господарсько-правового регулювання.

Ключові слова: інноваційна інфраструктура, національна інноваційна система (НІС), економічна система суспільства.

Постановка проблеми. В умовах якісних змін світової економіки, оновлення основ ринкових відносин, встановлення нових правил та принципів господарювання актуалізуються правові дослідження явищ, існування та функціонування яких забезпечує перехід економіки на інноваційну модель розвитку.

Одним із таких є явище інноваційної інфраструктури, дослідження природи, історії, сутності та багатofункціональності якого на початку ХХІ ст. набувають особливої актуальності серед представників як економічної, так і юридичної науки. Але очевидно, що результати економічних досліджень не дають відповідей на питання, що ставить юридична наука, хоча й служать «каркасом» для подальшого правового вивчення особливостей становлення та функціонування інноваційної інфраструктури.

Метою цієї статті є дослідження природи та місця феномену «інноваційна інфраструктура» в економічній системі суспільства як методологічної основи подальшого правового вивчення поняття, структури, особливостей суб'єктного складу інноваційної інфраструктури як об'єкта господарсько-правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень. Поняття «інноваційна інфраструктура» в науці господарського права є малодослідженим, про що свідчить відсутність глибоких теоретико-правових праць зі вказаного питання. Окремі аспекти зазначеного явища висвітлюються представниками юридичної науки, що досліджують проблеми створення та функціонування окремих суб'єктів інноваційної інфраструктури, вивченню яких останнім часом приділяється все більше уваги. Основою правового аналізу поняття інноваційної інфраструктури є напрацювання економічної науки. Зокрема дослідженню цієї пробле-

матики присвячені праці таких вчених-економістів, як І. А. Дерід, О. А. Мазур, А. С. Марченко, А. Д. Нефедьев, В. Х. Трібушна. Серед правників, які висвітлювали у своїх працях проблеми «інноваційної інфраструктури», слід відзначити Ю. Є. Атаманову та О. Е. Сімсон. Але слід зазначити, що вказані дослідження базувалися на порівняльному аналізі діяльності суб'єктів інноваційної діяльності та суб'єктів інноваційної інфраструктури як учасників інноваційних відносин. Глибоко дослідження місця, природи та сутності поняття інноваційної інфраструктури в рамках правової науки не здійснювалося.

Виклад основного матеріалу. Явище інфраструктури з'явилося задовго до того, як його було термінологічно визначено в першій половині ХХ ст. Так, давньоримські акведуки, лазні, купальні, а також дороги, що будувалися на той час за всіма правилами інженерного мистецтва, були об'єктами тогочасної інфраструктури. І враховуючи те, яку важливу роль відігравали, зокрема, шляхи сполучення для розвитку тогочасної торгівлі, такі інфраструктурні об'єкти вже тоді були суттєвим чинником впливу не лише на соціальне життя, а й на економічний розвиток.

У містобудуванні, наприклад, завжди мала місце практика стихійного, а згодом і планомірного, створення об'єктів інфраструктури, з необхідністю врахування соціально-економічних аспектів розвитку території.

Так, англійський урбаніст Е. Ховарда у другій половині ХІХ ст. виступав з теорією міста-саду (від англ. «Garden Cities of Tomorrow»), що має комплекси промислової, обслуговуючої та житлової забудови, оточені приміською зоною сільськогосподарських площ. А французький архітектор Т. Гарньє запропонував проект індустріального міста, що складається

зі спеціалізованих функціональних зон (промислової, обслуговуючої, відпочинку та житлової) [1]. Хоча обидві концепції в кінці XIX – початку XX ст. вважалися утопічними, цінність їх для дослідження еволюції сутності поняття «інфраструктура» полягає в усвідомленні необхідності розподілу території на частини за певним функціональним призначенням, з подальшим розміщенням на них об'єктів, що йому відповідають, а також розумінні того, що розвиток територіальної інфраструктури чинить значний вплив не лише на урбаністику та екологію, але й зумовлює розвиток соціальної сфери та прямо або опосередковано сприяє економічному розвитку на певній території.

Уже в 50-х рр. XX ст. завдяки універсальності поняття «інфраструктура» вчені звернулися до нього для пояснення процесів власне економічного життя. Та навіть у рамках економічної науки розуміння досліджуваного поняття змінювалося, ставало все більш багатofункціональним та широковживаним. А наукова дискусія навколо цього явища не завершилася, а перейшла в площину досліджень окремих типів інфраструктур (виробничої, ринкової, інноваційної тощо).

Поняття «інноваційна інфраструктура» є відносно новим і його поява обумовлена якісними змінами світової та національних економік, оновленням відправних засад ринкових відносин та принципів господарювання, становлення знань як основного фактору економічного розвитку держави.

Аналіз сучасних наукових економічних джерел дає підстави стверджувати, що поняття «інноваційна інфраструктура» інтенсивно застосовується лише останім десятиліттям і за цей час виділилися два концептуальних підходи до визначення інноваційної інфраструктури як економічної категорії, які А. С. Марченко позначено як широкий та вузький [2, с. 31].

Згідно із вузьким підходом, інноваційна інфраструктура розглядається вченими-економістами як сукупність різного роду організацій (суб'єктів – з правової точки зору) будь-якої форми власності (як юридичних, так і фізичних осіб), діяльність яких спрямована на забезпечення та сприяння реалізації інноваційної діяльності, охоплюючи весь інноваційний цикл, шляхом надання безпосереднього фінансового, матеріально-технічного, організаційного, консультативного, інформаційного та іншого сприяння суб'єктам інноваційної діяльності. Серед економістів, які розглядають інноваційну інфраструктуру з позицій вузького підходу – В. Х. Трібушна [3, с. 86–88], А. Д. Нефедьєв [4], О. П. Гармашова [5, с. 213–220], О. П. Колеснік [6, с. 13].

Представники широкого підходу, серед яких С. І. Архієреєв, І. О. Дерід [7, с. 83], О. С. Євсєєв [8, с. 221], визначаючи інноваційну інфраструктуру, розглядають її як інтегровану в інноваційну (а особливо – економічну) систему сукупність взаємопов'язаних економічних підсистем (ринкову, фінансово-кредитну, матеріально-виробничу, інформаційно-кадрову, консалтингову, маркетингову), які комплексно сприяють забезпеченню оперативного та ефективного функціонування інноваційних процесів. Особливістю широкого підходу до визначення досліджуваного поняття є те, що інноваційна інфраструктура розглядається не тільки як сукупність суб'єктів певної організаційної форми, але і як комплекс економічних відносин, в які вони вступають з метою впливу на економічну дійсність.

Вважаємо, що і вузький, і широкий підхід відіграє методологічну роль для подальшого правового дослідження категорії інноваційної інфраструктури, оскільки перший – дає уявлення про видове розмаїття суб'єктів інноваційної інфраструктури за функціональним призначенням та спеціалізацією діяльності, а другий – відповідає на концептуальні питання сутності та поняття інноваційної інфраструктури, розкриваючи її не лише з інституційної точки зору, а й даючи аналіз сукупності правових та інших відносин, у які вступають суб'єкти, що її представляють.

Проблема місця інноваційної інфраструктури в економічній системі порушувалася такими вітчизняними економістами, як С. І. Архієреєв та І. О. Дерід. На їхню думку, інноваційну інфраструктуру як інститут економічної системи [9, с. 158] однозначно не можна віднести до певного сектору економіки [9, с. 159]. Ними відзначено, що внаслідок розвитку інноваційної сфери інноваційна інфраструктура вийшла за рамки інноваційної діяльності, сконцентрувавшись на наданні для неї специфічних послуг, перетворившись на самостійний вид економічної діяльності в суспільному розподілі праці, увібравши в себе частину видів діяльності з інших сфер, які прямо не пов'язані з інноваційною діяльністю, однак створюють для неї належні умови [7, с. 83].

Широке коло суб'єктів, які складають інституційну основу інноваційної інфраструктури, виконують різні за своїм функціональним призначенням завдання, забезпечуючи її цілісність та комплексне функціонування. У науковій літературі до них відносять різні за своєю організаційно-правовою природою та спеціалізацією суб'єкти господарювання: технологічні та наукові парки, технополіси, стартапи, венчурні фонди, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій, центри комерціалізації, біржі інтелектуальної власності тощо.

Видове розмаїття системи суб'єктів інноваційної інфраструктури дає можливість здійснювати різного роду забезпечення та обслуговування інноваційної діяльності, зокрема, матеріально-технічне (виробниче), фінансове, інформаційно-кадрове. Так, матеріально-технічне (виробниче) сприяння полягає в організації наукомісткого виробництва, створенні матеріальних умов та забезпеченні організаційних засад для реалізації інноваційних проектів, що може проявлятися у наданні виробничих потужностей, обладнання, площ та офісних приміщень, необхідних для реалізації інноваційного проекту. У рамках фінансового забезпечення інноваційної діяльності суб'єктами інноваційної інфраструктури здійснюється залучення, акумуляція та інвестування коштів. Інформаційно-кадрове забезпечення полягає у: а) створенні системи наукових установ та організацій, що забезпечать інноваційну сферу освіченими науковими кадрами, вченими; б) наданні суб'єктам інноваційної діяльності інформаційних, консалтингових, аутсорсингових, посередницьких послуг, пов'язаних з питаннями ведення інноваційного бізнесу, його правового оформлення, комерціалізації результатів інноваційної діяльності тощо.

Поверховий аналіз сфер діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури дає підстави стверджувати, що останні опосередковують реалізацію всіх етапів інноваційного циклу, а отже, супроводжують інноваційну діяльність від продуціювання нових знань до безпосередньої реалізації інновацій. Але очевидно, що виключно інфраструктурної діяльності вказаних суб'єктів недостатньо для досягнення кінцевої мети – комерціалізованої та впровадженої інновації. Для цього в рамках національної інноваційної системи діють різні учасники інноваційних відносин, насамперед суб'єкти інноваційної діяльності, безпосередня діяльність яких спрямована на розроблення інноваційних технологій, створення та випуск інноваційної продукції, надання інноваційних послуг.

Так, учасники інноваційних відносин і різного роду зв'язки та процеси, що опосередковують їх діяльність, у своїй сукупності утворюють національну інноваційну систему (НІС), що складається з функціональних підсистем, серед яких Ю. С. Атаманова виділяє базові: 1) підсистему науки; 2) підсистему технічного забезпечення виробників інноваційних продуктів; 3) підсистему споживання інноваційних продуктів; 4) підсистему інноваційної інфраструктури [10, с. 95]. Досягнення кінцевої мети інноваційної діяльності – створення інновацій – може бути забезпечене лише завдяки ефективній, послідовній, злагодженій діяльності всіх названих підсистем.

Таким чином, відповідаючи на питання про місце інноваційної інфраструктури в економічній системі суспільства, доходимо висновку, що вона є інтегративним, невід'ємним, одним із системоутворюючих елементів національної інноваційної системи (НІС), забезпечує її цілісність та уможливорює досягнення поставлених перед нею соціальних, економічних та правових цілей.

Як на самостійний вид економічної діяльності, на інноваційну інфраструктуру суспільно-економічними реаліями і економічною наукою покладено ряд завдань, які вона повинна виконувати для того, щоб позиціонуватися як ефективно діюча. Ряд економістів (В. В. Томах) серед основних завдань інноваційної інфраструктури виділяють: підвищення інноваційності економічного сектору та забезпечення довгострокового стабільного економічного зростання; прискорення соціально-економічного розвитку господарської структури певного регіону; сприяння концентрації та активізації наукових досліджень і розробок у високотехнологічних галузях, з подальшим їх використанням в економіці власної країни і на зовнішньому ринку; стимулювання науково-технічного прогресу; створення сприятливих стартових умов [11, с. 12], О. Є. Кузьмін, Т. М. Шотік [12, с. 183–184] та ін.) для розвитку малих інноваційних підприємств і збільшення рівня підприємницької активності вітчизняних суб'єктів господарювання; акумуляція фінансових ресурсів, створення інноваційних, інвестиційних, венчурних фондів та інноваційних банків; створення конкурентоспроможної наукомісткої продукції, високих технологій, їх просування на ринок, в тому числі – всесвітній, з подальшим отриманням переваг глобальної конкуренції; розвиток експортної бази і збільшення валютних надходжень у результаті більш інтенсивної інтеграції економіки країни в систему міжнародної торгівлі.

Але слід констатувати, що вітчизняна інноваційна інфраструктура очевидно не виконує повною мірою поставлені перед нею завдання, а тому і нездатна на сучасному етапі чинити необхідний вплив на суспільні відносини, більше того, неадекватне використання потенціалу окремих суб'єктів інноваційної інфраструктури компрометує їх діяльність у цілому. Зокрема, йдеться про зловживання наданими чинним на той час Законом України «Про спеціальний режим інноваційної та інвестиційної діяльності технологічних парків» пільгами для виконання інноваційних проектів технопарків, що зумовило фактичну ліквідацію всієї системи пільг та заохочень для технологічних парків в Україні і її відновлення в мінімальному, недостатньому обсязі. Так, недобросовісна діяльність окремих суб'єктів інноваційної інф-

раструктури спричинила ситуацію, в якій сучасні технопарки вимушені існувати фактично в безпільговому режимі, що за своєю природою суперечить самій сутності їх діяльності.

Виходячи з цього, ефективність діяльності інноваційної інфраструктури залежить від характеру впливу здійснюваного нею на суспільно-економічні відносини, а такий вплив можна класифікувати на:

1) позитивний – здійснюється в разі ефективного та повноцінного функціонування всіх елементів інноваційної інфраструктури та виконання поставлених перед нею суспільно-економічних завдань;

2) негативний – здійснюється за відсутності діючих механізмів регулювання організації діяльності та функціонування елементів інноваційної інфраструктури, відсутність комплексного підходу до вирішення економічних, політичних і правових проблем, що стоять перед нею. Незацікавленість законодавця і політиків у вирішенні низки існуючих проблем викликає деструктивний вплив на економічні відносини і відносини в науковій, науково-технічній, інноваційній сферах і зумовлює гальмування інноваційних процесів в Україні;

3) нейтральний – здійснюється за відсутності адекватної зацікавленості в поліпшенні існуючої ситуації в галузі організації та функціонування інноваційної інфраструктури в Україні і викликає певну автономність і відірваність суб'єктів та інших елементів інноваційної інфраструктури від вітчизняних та зарубіжних економічних і політико-правових реалій. Прикладом нейтрального впливу інноваційної інфраструктури на суспільне життя можуть служити випадки створення ряду суб'єктів інноваційної інфраструктури на території України, які по суті не виконують реальних завдань, а лише є документально оформленими. Такі суб'єкти фактично не впливають на існуючі суспільні та економічні відносини, найчастіше відірвані навіть від правових реалій, а тому не роблять вагомий внесок у розвиток вітчизняної інноваційної системи в цілому та інноваційної інфраструктури зокрема.

Висновки. Явище інноваційної інфраструктури як соціально-економічного феномену існує лише в суспільстві з розвинутою економікою або економікою, що розвивається. Указаний феномен не існує поза економічною системою, навіть на ранніх етапах свого становлення він побічно впливає на економічні відносини. Але з ускладненням товарно-грошових відносин, збільшенням їх обсягу ускладнюються спеціалізація та організаційна природа суб'єктів інноваційної інфраструктури, а також відносини, що опосередковують їх діяль-

ність. Це спричиняє необхідність їх правового оформлення та подальшого регулювання, що включає суто економічний характер досліджуваного явища.

Питання дослідження економічної сутності поняття «інноваційна інфраструктура» є базисом для формування правових висновків щодо дослідження зазначеної категорії, оскільки:

1) явище інноваційної інфраструктури найбільш досліджене саме з позицій методологічного інструментарію економічної науки, в поле зору якої воно потрапило ще в першій половині ХХ ст., саме економісти адаптували це поняття до потреб науки, термінологічно його оформили;

2) інноваційна інфраструктура не може бути повною і адекватною мірою юридично оформлена доти, поки досліджуване явище не буде достатньою мірою економічно осмислено в контексті своєї необхідності та актуальності для потреб сучасності: держави, суспільства та окремих осіб. Слід погодитися з позицією С. В. Тичиніна, який підкреслює, що значення правового регулювання відносин у сфері інноваційної діяльності не варто перебільшувати, оскільки право завжди вторинне щодо економіки. На його думку, за відсутності відповідних економічних потреб навіть найдосконаліші правові норми не будуть працювати повною мірою [13, с. 105].

Отже, досвід розвинених країн світу підтверджує, що в умовах глобальної конкуренції на світовому ринку переважне становище займає той, хто має розвинену інфраструктуру сприяння і забезпечення інноваційної діяльності, представлену рядом суб'єктів, які комплексно та у взаємодії здатні оперативно і гнучко сприяти реалізації та впровадженню необхідних в даний момент інновацій.

Незважаючи на те, що в Україні проголошено становлення економіки інноваційного типу, слід констатувати, що на даному етапі вона є не інноваційною, а інноваційно орієнтованою. Тобто інноваційна спрямованість обрана її основним курсом, досягнення якого стане можливим лише шляхом оновлення сучасних суспільно-політичних і економіко-правових базисів, створення нових інститутів та здійснення трансформаційних процесів в економіці, формування якісно нового комплексу галузей, основним ресурсом яких стануть знання та інформація. І роль інноваційної інфраструктури в процесі створення інноваційної економіки не слід недооцінювати та нівелювати, особливо в умовах необхідності залучення іноземних інвестицій, наявного незатребуваного інтелектуального потенціалу та нагальної потреби пошуку шляхів виходу з глибокої економіко-політичної кризи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Режим доступу: <http://yourlib.net/content/view/5293/64/>.
2. Марченко О. С. Національна інноваційна система як інтегратор знань / О. С. Марченко // Вісн. Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого. – 2010. – № 2. – С. 31.
3. Трибушная В. Х. Инновационная инфраструктура как необходимость поддержки наукоемкого предпринимательства: технопарки и стратегическое управление : монография / В. Х. Трибушная. – Ижевск, 2011. – 240 с.
4. Нефедьев А. Д. Инновационная инфраструктура / А. Д. Нефедьев // Креативная экономика. – 2011. – № 10 (58). – С. 42–48.
5. Гармашова О. П. Розвиток інноваційної інфраструктури як чинник конкурентоспроможності України / О. П. Гармашова // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2010. – № 23. – С. 213–220.
6. Колесник О. П. Инфраструктурная составляющая инновационного развития / О. П. Колесник // Бизнес – информ. – 2010. – № 1. – С. 13.
7. Архієреєв С. І. Взаємозв'язок розвитку регіональної інноваційної системи, інтерактивних інноваційних комплексів та інноваційної інфраструктури. Приклад регіону Емілія-романія / С. І. Архієреєв, І. О. Дерід // Вісн. СумДУ. Серія: економіка. – 2009. – № 1. – С. 80–90.
8. Евсеев О. С. Развитие инновационной инфраструктуры в условиях модернизации национальной экономики / О. С. Евсеев, М. Е. Коновалова // Экономические науки. – 2012. – № 9. – С. 221.
9. Архієреєв С. І. Інститут інноваційної інфраструктури та його транзакційна складова / С. І. Архієреєв, І. О. Дерід // Наук. пр. ДонНТУ. Серія: економічна. Вип. 37–1. – 2009. – С. 158–161.
10. Атаманова Ю. С. Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави : монографія / Ю. С. Атаманова. – Х. : ФІНН, 2008. – 424 с.
11. Томах В. В. Інноваційна інфраструктура як чинник забезпечення інноваційної діяльності підприємств / В. В. Томах // Упр. розвитком. – 2011. – № 22 (119). – С. 11–13.
12. Кузьмін О. Є. Сутність та види інноваційної інфраструктури / О. Є. Кузьмін, Т. М. Шотік // Вісн. НУ «Львів. Політехніка». Пробл. економіки та упр. – 2008. – № 628. – С. 183–184.
13. Тычинин С. В. Законодательство в инновационной сфере Российской Федерации / С. В. Тычинин // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 3. – С. 104–110.

REFERENCES

1. Rezhym dostupu: <http://yourlib.net/content/view/5293/64/>.
2. Marchenko O. S. Natsionalna innovatsiina systema yak intehrator znan (National Innovation System as an Integrator of Knowledge), O. S. Marchenko, *Visnyk Natsionalnoi yurydychnoi akademii Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho*, 2010, No 2, p. 31.
3. Tribushnaya V. H. *Innovatsionnaya infrastruktura kak neobhodimost podderzhki naukoemkogo predprinimatelstva: tehnoparki i strategicheskoe upravlenie* (Innovative Infrastructure as the Need to Support Knowledge-Based Entrepreneurship: Technology Parks and Strategic Management), monografiya. Izhevsk, 2011, 240 p.
4. Nefedev A. D. *Innovatsionnaya infrastruktura* (Innovative Infrastructure), A. D. Nefedev, *Kreativnaya ekonomika*, 2011, No 10 (58), pp. 42–48.
Harmashova O. P. *Rozvytok innovatsiinoi infrastruktury yak chynnyk konkurentospromozhnosti Ukrainy* (Development of Innovative Infrastructure as a Factor of Competitiveness Ukraine), O. P. Harmashova, *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*, 2010, No 23, p. 213–220.
5. Kolesnik O. P. *Infrastrukturnaya sostavlyayuschaya innovatsionnogo razvitiya* (Infrastructure Component of Innovation Development), *Biznes – inform*, 2010, No 1, p. 13.
6. Arkhiereiev S. I. *Vzaiemozv'язok rozvytku rehionalnoi innovatsiinoi systemy, interaktyvnykh innovatsiinykh kompleksiv ta innovatsiinoi infrastruktury. Pryklad rehionu Emiliia-romaniia* (The Relationship of Regional Innovation Systems, Interactive Innovation Systems and Innovation Infrastructure. Example Emilia-Romagna), S. I. Arkhiereiev, I. O. Derid, *Visnyk SumDU. Seriya ekonomika*, 2009, No 1, pp. 80–90.
7. Evseev O. S. *Razvitie innovatsionnoy infrastruktury v usloviyah modernizatsii natsionalnoy ekonomiki* (Innovation Infrastructure Development in the Modernization of the National Economy), O. S. Evseev, M. E. Konvalova, *Ekonomicheskie nauki*, 2012, No 9, p. 221.

8. Arkhiereiev S. I. Instytut innovatsiinoi infrastruktury ta yoho transaktsiina skladova (Institute of Innovative Infrastructure and its Transactional Component), S. I. Arkhiereiev, I. O. Derid, *Naukovi pratsi DonNTU. Seriya: ekonomichna*. Vypusk 37–1, 2009, pp. 158–161.
9. Atamanova Yu. Ye. *Hospodarsko-pravove zabezpechennia innovatsiinoi polityky derzhavy* (Economic and Legal Support Innovation Policy), monohrafiia, Kharkiv: Vydavnytstva «FINN», 2008, 424 p.
10. Tomakh V. V. Innovatsiina infrastruktura yak chynnyk zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv (The Innovative Infrastructure as a Factor in Providing Innovation Enterprises), V. V. Tomakh, *Upravlinnia rozvytkom*, 2011, No 22 (119), p. 11–13.
11. Kuzmin O. Ye. Sutnist ta vydy innovatsiinoi infrastruktury (Essence and Types of Innovation Infrastructure), O. Ye. Kuzmin, T. M. Shotik, *Visnyk NU «Lvivska Politehnika, Problemy ekonomiky ta upravlinnia*, 2008, No 628, pps. 183–184.
12. Tyichinin S. V. Zakonodatelstvo v innovatsionnoy sfere Rossiyskoy Federatsii (Legislation in the Sphere of Innovation of the Russian Federation), S. V. Tyichinin, *Aktualni pitannya innovatsiynogo rozvitku*, 2012, No 3, p. 104–110.

V. V. МАЛОЙВАН

ИННОВАЦИОННАЯ ИНФРАСТРУКТУРА: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ЗАСАДЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

В статье исследована социально-экономическая природа феномена инновационной инфраструктуры. В общественной экономической системе ее место определено как неотъемлемая, системообразующая, интегративная составляющая национальной инновационной системы. Автор также акцентирует внимание на методологической роли результатов экономических исследований понятия «инновационная инфраструктура» для его последующего оформления как объекта хозяйственно-правового регулирования.

Ключевые слова: инновационная инфраструктура, национальная инновационная система (НИС), общественная экономическая система.

V. V. MALOIVAN

INNOVATIVE INFRASTRUCTURE: METHODOLOGICAL BASIS OF LEGAL REGULATION

Problem setting. In terms of world economy changes, and transition to the new rules and principles of economic management, the legal research of concepts that provide economy transformation to an innovative model has been actualized. The innovative infrastructure is one of such concept. The analysis of essence, history and versatility of innovative infrastructure become more challenging for both economic and legal science.

Analysis of recent researches and publications. The concept of «innovative infrastructure» in the economic law science is unexplored; the basis of the legal analysis of this concept is the results of economic researches. The following economists examines abovementioned concept: I. A. Derid, O. A. Mazur, A. S. Marchenko, A. D. Nefediyev, V. H. Tribushyna. Among lawyers who highlighted in their works the issue of «innovative infrastructure» we can mention Ju. E. Atamanova and O. E. Simson.

Target of research. The purpose of this article is to examine the essence and place of the «innovative infrastructure» concept in the economic system of society to define the methodological role of the results of such research to further legal researches of the term, structure and subject matter of innovative infrastructure.

Article's main body. The article examines the history of the formation of the concept of infrastructure. The author outlined economic approaches to the definition of innovative infrastructure and the methodological role of its results for legal research. Here is the problem of determining the place of innovative infrastructure in the economic system of society. Responding to a question about the place of innovative infrastructure in the economic system of society, we can conclude that it is an integrative, system forming element of the nationwide innovation system (NIS). Innovative infrastructure provides NIS's integrity and enables achieving its social, economic and legal purposes. The article also sets tasks and fixes targets of the innovative infrastructure functioning, and characterizes its influence on socio-economic relations.

Conclusions and prospects for the development. Summarizing the study of the innovative infrastructure concept as a socio-economic phenomenon, we can conclude that it exists and develops only in a society with developed or developing economies. The experience of developed countries proves that in the terms of world market global competition the predominant position have been occupied by subjects with developed innovative infrastructure, presented with a number of entities that are able to promote the implementation of the innovations.

Key words: innovative infrastructure, nationwide innovative system (NIS), economic system of society.